

Jyder

Årsmøde

i Jyder Mod Overflødige Motorveje

Søndag d. 30. oktober kl. 13

hos Ellen Odgaard, Bofællesskabet Vadestedet 1, 8660 Ry
(samme sted som sidste vinters inspirationsmøde,
se kort på næste side)

Dagsorden:

- 1. Frokost**
- 2. Beretning og økonomi**
- 3. Oplæg om myter i trafikpolitikken
ved PhD Marlene Freudendal-Pedersen**

Kaffepause

- 4. Jydernes fremtid**
- 5. Valg til bestyrelsen**
- 6. Evt.**

Årsmødet slutter ca. kl. 18

Gudenådalen

Af Svend Vestergaard Jensen

Gennem flere år har Jyder mod Overflødige Motorveje arbejdet med tanken om - og muligheden for at køre en retssag mod motorvejen gennem Gudenådalen. I Gudenådalen er der nemlig udpeget et stort EU-habitatsområde - nr. 45 - der omfatter selve Gudenådalen med bredarealer samt Gjern Bakker. Der er i alt udpeget 254 af sådanne områder i Danmark. Områderne har til formål at beskytte særlige fugle, dyr, insekter, planter, landskaber, m.v.

Danmarks Naturfredningsforening overvejer også at rejse en sag ved EF-domstolen mod Gudenå-motorvejen. Men først skal sagen sandsynligvis gennem Naturklagenævnet, fordi alle nationale ankemuligheder skal være afprøvet, før man kan køre en sag ved EF-domstolen.

For tiden arbejder Jyder Mod Overflødige Motorvejes bestyrelse sammen med en biolog, vi gennem et par år har kendt og som tidligere har arbejdet i Naturrådet. Sammen er vi ved at formulere et anklageskrift mod Gudenåmotorvejen.

Venstre har lokalt valgt, at motorvejen skal følge den linieføring, der hedder Resendal-linien, som er den linieføring, der vil gå hårdest ud over Gudenådalens natur. Det tyder på, at det også bliver denne linieføring, Folketinget vil vedtage.

En alternativ linieføring er den såkaldte Kombi-linie, der for tiden er ved at blive undersøgt af Vejdirektoratet i en VVM-undersøgelse. Kombi-linien går også gennem EU-habitatsområdet, men i mindre omfang end Resendal-linien. VVM-undersøgelsen er færdig til december. En endelig beslutning i Folketinget - en såkaldt anlægslov - vedtages sandsynligvis i begyndelsen af 2006, hvor vi skal være klar til at føre vores sag. Så snart sagen kører, vil den få opsættende virkning, dvs. at alt motorvejsbyggeri skal ligge stille indtil sagen er afgjort.

Et jævnt og muntert, virksomt liv på jord...

Et af indslagene ved forårets pinsetræf var et foredrag om langsommelighed med udgangspunkt i *Simple Living*

Af Nanna Kinch

Simple Living er et netværk, der som de fleste andre nye trends kommer fra USA. I Danmark er Simple Living ikke en organisation eller bevægelse, men en bog, en hjemmeside og 160 mennesker fordelt i netværksgrupper rundt om i landet.

En af dem, der har taget Simple Living til sig, er Signe Sporning. Hun havde lagt vejen forbi Jydernes pinsetræf for at fortælle om tankerne bag Simple Living.

- Simple Living begynder med, at mennesket stopper op og siger: hvad laver jeg her? Mange kommer til Simple Living i forbindelse med et skift i deres liv, og det er ikke entydigt, hvad Simple Living konkret betyder for den enkelte. Det gælder om, at finde sin egen simpelhed. For nogen kan Simple Living være at lave sin egen mad fra bunden. For andre kan det være at købe hurtigt ind, fortalte Signe Sporning.

- For mig betyder Simple Living, at jeg er begyndt at undgå motorvejen mellem Århus og Randers, når jeg

Fra dette fugletårn kan man observere naturødelæggelserne fra Søften-Skødstrup motorvejen. Fugletårnet blev rejst som optakt til pinsetræffet

kører som sælger. Fra landevejen kan jeg nå at se på nye kunder undervejs – på motorvejen går det for hurtigt, jeg når ikke at se, hvad jeg kører forbi.

Det lyder som det gode, gamle ordsprog om, at 'hastværk er lastværk'. Og der er da også en god portion gammeldags nøjsomhed og besindighed i Simple Livings fokus på, som de udtrykker det: 'at bevæge sig med livets hastighed'. At 'ting sker, når de skal ske'. At søge 'et jævnt og muntert, virksomt liv på jord'. At overveje, hvad det gode liv er, og at spørge sig selv: 'Hvornår er det bare godt nok?'

Alt dette står i skarp kontrast til tidens jagt på det perfekte – det være sig hus, have, arbejdsliv, gaver, osv. Det store fokus på arbejdslivet og alles konkurrence mod alle er med til at give stress, og netop at undgå stress er én af de væsentligste pointer i Simple Living.

- Rod stresser. Derfor er det vigtigt at rydde op, så der kun er det nødvendige tilbage, sagde Signe Sporning.

Men hvad med alle de stress-faktorer, den enkelte ikke selv er herre over, kunne man spørge? Trafikken, f.eks.? Passet for konstant optimering, forbedring og fornyelse? Tempoet? Som vi ved fra trafikdebatten er det ikke sådan bare lige at ændre på. Men et fænomen som Simple Living viser, at flere og flere mener som os, at smertegrænsen er ved at være nået.

Interesserede kan besøge hjemmesiden www.simple-living.dk og læse mere om, hvordan man gør det hele mere enkelt.

BLIVER DU OVERSET - ?

Kunne du tænke dig en personlig invitation til fremtidige aktioner i Jyder Mod Overflødige Motorveje?
Så henvend dig til bestyrelsen og kom på aktivist-listen.

Der er intet forpligtende i dette, det er udelukkende en mulighed for at blive informeret på forhånd, så du kan være med, næste gang vi laver noget.
Alle er velkomne!

Stemningen fra pinsetræffets magiske aften kan desværre ikke gengives på skrift. Blandt de mange indslag var to gribende eventyr, hvoraf vi her bringer det ene:

Den lille sten, som kom i vejen

Af Julie Albeck

Inde i Jorden er der så varmt at alle Ting - selv de koldeste Hierter - må smelte. Der står en stor Gryde og koger over med den Suppe, som alle Ting ere gjorde af. Af og til koger Gryden over, og der sprøjter glødende Lava op i Luften, som breder sig ud på Jorden ret som et Springvand. Lavaen flyder indtil den har funden sig selv til rette og falder så til ro i tusindvis af År. Mos og Planter vokser derpå og Dyr og Mennesker spadserer over den som om, den altid havde været der. Selv glemmer de at Jorden igjen kan blive oversvømmet af den glødende Lava og de Sielv med.

Undertiden brækker der et Stykke af den gamle Lava. Således var just Den lille Sten kommen til Verden. I mange tusinde År var også den forbunden med den Lava, som den var svømmet ud fra Jordens Indre sammen med, og den havde funden sig til rette oppe på Island.

En skønne Dag gik en stor og vægtig Mand hen over Lavaen og hans Tyngde gjorde så ondt på Lavaen, at den måtte brække sig. Og det gjør ondt på Lava at brække sig, ganske som når et Menneske brækker en Arm eller et Ben. Så var Den lille Sten komme til Verden. Den så sig ret omkring og den følte sig så let og fri. Den lå om Dagene og lunede sig i Sollyset og om Natten hvilede den under Stierne. ”Jeg er mig sielv, jeg er fri!” sagde Stenen til alle, som gad høre på den; ”Aldrig om jeg vil være Lava igjen!” ”Jeg fornemmer, at jeg skal blive til noget vigtigt. Jeg skal ud og se den hele Verden, og jeg skal snart se til at vide alt det, som værd er at vide om den.” På den samme Tid var Stenen dog vemodig og nok en anelse ængstelig, thi den kiendte jo ikke til andet end det at være en Lavasten, og selv det var ikke altid en helt let Bestilling. Den lille Sten havde oplevet Mennesker træde på sig, hvorved den måtte kjempe imod for ikke at blive presset ned i Jorden igjen. Den havde oplevet Regnen om Efteråret og været nær ved at drukne,

indtil den lærte at vende sig. Den havde oplevet at blive dækket af Sne og Is om Vinteren og været bange derved, at den aldrig igjen skulle opleve Sollyset.

Nu lå Den lille Sten imidlertid og lyttede til to Regnorme som gjorde Hvil ikke langt derfra. ”Det er en forskrækkelig Ting disse Veije, som Menneskene ynder at udlægge. De ere så brede og fyldte med Stene at man kun med alleryderste Vanskelighed kan passere over dem, og hvad værre er, så risikerer man både Livet og begge Ender og kan blive kørt ned”, sagde den ene Regnorm. ”Ja, det er svært ulykkeligt, hvis ens Familie bor på den anden Side af en sådan Veij og ens egen Ormegaard ligger på den anden”, svarede den anden Regnorm. ”Jeg har mistet to Onkler og en Bedstefar, og min Søster mistede nyeligen sin ene Ende under en sådan Passage. Jeg kiender tillige til en anden Ormeslægt, der er blevet ganske splittet ad, og end ikke ser hinanden for at fejre Regntiden mere.” ”Men Menneskene tilbyder disse Motorveije. Hver gang, de har rullet en ny Veij ud, spiller de op med Musik og fester til den lyse Morgen på den bare Veij”, sagde den første Regnorm, og så ud derved som om den kunne gå i Jorden hvad Øieblik, det skulle være. ”Mageløst”, tænkte Den lille Sten ved sig selv. ”Tænk, om jeg blev Sten i en sådan Veij og skulle være Gjenstand for Menneskenes Jubel og Tilbedelse!” Det måtte være en vigtig Bestilling for en Sten således at komme i Veijen. Den sukkede og lagde sig til rette, thi der var ikke meget andet for den at gjøre.

Således lå den i mange År, før en lille Dreng kom forbi og samlede den op. ”Du er en spøis Sten. Du ligner ikke nogen anden Sten, jeg har set før”, sagde han, og så tog han Den lille Sten op, og puttede den i sin Lomme. Således opløftet lå den i Drengens Lomme og Tiden forekom den længere, end da den lå på Lavamarken og ventede, thi nu var den så spændt på, hvad der skulle ske, at den måtte holde på sig selv for ikke at komme til at rulle. ”Denne Dreng har set mig, og han vil sørge for, at jeg kommer til min rette Plads i Veijen og bliver tilbedt og tiljublet af Mennesker, sådan som det må være Meningen”, tænkte den. Men da Drengen kom hjem havde hans Mor kogt Sødsuppe, og Drengen glemte straks alt om Stenen i sin Lomme og satte sig til Bords. Ak, Den lille Sten måtte atter holde strengt på sig for at ligge stille, thi når man først er på Veij, kan det være en endog særdeles vanskelig Piine at blive henholdt i Stilstand, og just sådan følte Stenen det.

Den næste Dag skete der noget, som hastigt fik Stenen til at tænke på andre Sager end sin rette Bestilling. Drengens Mor havde netop sat sig for at vaske alt Drengens Tøj, og hans Jakke var ingen Undtagelse. Den blev resolut smidt i Vaskemaskinen, og Stenen lå i Lommen og skielvede, da Maskinen begyndte at ryste og snurre, mens den Hviinede så forskrækkeligt. ”Hjælp, hvad er dog dette, som overgaae mig? Er jeg ved at blive knust?” råbte Stenen. Vaskebolden, som legede ved siden af, lo blot og sagde ”Tag det ikkun roligt. Vi bliver vasket, men du bliver ikke derved knust. Whis, whis” Den morede sig ved at løbe rundt og rundt alt imens Vaskemaskinen hvinede og brummede. Så begyndte Maskinen at centrifugere, og Den Lille Sten troede atter, at den skulle blive knust. Slemt svimmel og forslået blev den, men så var det også slut. Vaskemaskinen sukkede højt og spyttede Tøjet ud på Gulvet. ”Men hvad er dog dette for en fæl Sten?” sagde Drengens Mor ganske højt til sig selv, da Den lille Sten rullede ud af Jakkelommen. ”Puha, hvor den er skarp. Den kunne sandelig have ødelagt Vaskemaskinen”, sagde hun og tog den lille Sten med ind i Stuen hvor hun lagde den i Aquariet.

”Pluk”, sagde det, og Den lille Sten sank mod Bunden. ”Ak, nu skal jeg drukne”, tænkte den, men den druknede ikke. Rundt om den lå Grus og Småstene og klukkede fornøjet ”Velkommen!”. Den lille Sten nikkede mod de andre, men hilse ville den ikke. Thi Grus og Småstene ere ikke Sielskab for en rigtig Lavasten, og det vidste den nok. ”Hvad er du for en Fisk?”, spurgte de små sorte Snegle der kravlede på Aquariets sider. ”Jeg er aldeiles ikke en Fisk, og det er kun ved en Fejl at jeg er endt hernede blandt Grus og Småstene. Min sande Bestemmelse det er at komme i Veijen, og det skal jeg komme!”, sagde Den lille Sten og forsøgte tappert at virke overbevisende. ”Det må du undskyld!” sagde Sneglen, ”jeg skal også skynde mig!”, og så

vendte også den Den lille Sten Ryggen, for selv en Snegl kan have travlt med sine egne Giøremål.

En stor og hæsleg Fisk svømmede i det samme forbi Den lille Sten. Det var en Skraldemand , men også den havde nok at giøre med at passe sig eget, og tog sig ikke tid til at høre på Den lille Stens sande Bestemmelse i Verden. Den lille Sten tænkte, at den nok ligeså godt kunne lægge sig til rette blandt Grus og Småstene og vente på bedre Tider. Den væmmedes ret, når Familien sad foran Aquariet og betragtede Fiskene derinde, thi den følte en sådan Skam over at være der, at den næsten rødmede. Men den tænkte ved sig selv: ”Det er just mig, de beundrer. Fiskene, Sneglende, Tangplanterne og de andre Stene er blot i min baggrund, de ere mine Tjenere”. Og så rettede den sig lidt derved.

På denne Måde gik henved to År. Så kom Familien hjem med en stor Hund, som Den lille Sten ikke havde set før. Hunden så Fiskene svømme i Aquariet og i et Spring var den over det, og det hele væltede, og Vandet flød ud på Gulvet i Stuen. Den lille Sten blev samlet op og smidt i en stor pose med Skrald og andre Stene. Da den igen så Dagslyset, lå den på den store Losseplads udenfor Byen.

”Oh, hvilken grusom Skæbne, der har sendt mig hid!” jamrede Den lille Sten. Den så sig om på den triste og stinkende Losseplads. ”Det er et mageløst Sted”, sagde den gamle Rotte som sad nær derved og pudsede sine Kløer. ”Du er kommen i Paradiset min ven, her er alt, hvad et Rottehierte kan begiere og lidt dertil, thi der er Mad nok, og kun sieldent finder Katten mig. Du er en heldig Rhombeporfyr, at du er kommen til mit Riige!”. ”Undskyld mig Rotte!”, sagde Den lille Sten. ”Jeg er ikke nogen Rhombeporfyr, men en meget fiin og dertil sielden Lavasten, som er kommen fra selve Jordens Indre. Jeg skulle være i Veijen, men ved en Ulykke er jeg havnet her. Oh, sig mig, hvorledes jeg kommer i Veijen, er du rar”. ”Ja, forstå dig giør jeg ikke”, sagde Rotten, men jeg vil nok hielpe dig, for vi Rotter har ikke meget at bruge Stene til og desuden giør du mig nok en Tieneste en anden Gang og seer til, at der ikke bliver nogen Veij her, hvor jeg bor!”. Den lille Sten følte sig ganske vel til Mode ved at Rotten ville hielpe den, så den lovede gjerne Rotten en Tjeneste til Gengield.

Rotten puffede og rullede med Stenen i flere Dage. Den rullede Den lille Sten hen til en Grusgrav, hvor Menneskene ofte kom for at hente Grus og Stene til deres Veije. Det kildede forskrækkeligt, når Rotten puffede til Den lille Sten, og den måtte holde hårdt på sig sjelvt for ikke at komme til at le. ”Nu skubber jeg dig ud over Kanten til Grusgraven!” sagde Rotten. ”Skub væk!”, svarede Den lille Sten, den havde ingen Anelse om, hvad der ventede den. ”Hurra, jeg flyver!” råbte den, og det var rigtignok en Flyvetur den fik, men den fik en ligeså brat Ende, da Den lille Sten landede på Jorden med et ordentligt Smæld. ”Av, av!”, skreg den. Næst efter Vaskemaskinen var dette det mest forfærdelige, den endnu havde oplevet. ”Nu er jeg nok blevet knust”, tænkte den, ”om jeg dog blot havde forstået at have tålmodighed til at blive på Lossepladsen!”.

Den lå helt stille på Jorden og følte sig ganske forvisset om, at den vitterligt var knust. ”Av, av”, lød det nær ved, og Stenen tænkte, at det måtte være dens egen bedre Halvdel, der ømmede sig. ”Sig mig, af hvilken Grund du tillader dig at hoppe ned i Hovedet på mig!” lød det, og Stenen forstod, at det ikke var dens egen bedre Halvdel, der talte. ”Jeg beder dem undskylde, men jeg har ikke med Overlæg hoppet i Hovedet på nogen anden. Jeg blev skubbet deroppe fra af en venlig Rotte. Jeg betvivler ikke hans Intentioner, skønt jeg ville betakke mig for en Tur mere. Jeg er kommen hid for at indfri min Bestilling.” ”Det gør mig ondt at høre!”, sagde den anden, der viste sig at være en Sten. ”Det er en værre Redelighed, du just er havnet i. Vi ligger her og venter på, at de store Lastvogne skal hente os, hvorefter vi skal køres ud til den nye Veij. Der skal vi fremover ligge som Grus og Småstene under Asfalten i hundrede År. Ak ja.”

Den lille Sten faldt derpå udi tænkksom tavshed, som kun en Sten, der ser sin Skjiebne i Øjnene, kan gjøre det. Var ikke just dette, hvad den selv havde drømt om og ønsket sig? At blive en del af den store Veij, som Menneskene tilbede? Da den nu hørte den anden Sten fortælle derom, mistede den ganske Lysten dertil. Hiemme på Island kjendte den jo kun til Grusveje og havde således aldrig tænkt sig, at den skulle ligge usynlig for Menneskene under Veije gjorde af Asfalt. Men nu forstod Den lille Sten, at det at ligge i Veijen kan være en ganske nedtrykkende Tilstand. Den sukkede og tænkte ved sig sjelvt, at den vel aldrig skulle blive lykkelig. At det, den havde drømt om og ønsket, var en slet Tilværelse, gjorde den så vemodig og

fortvivlet, at den næsten forstenede. ”Ak, hel mit liv har jeg drømt om at komme i Veijen, og nu hvor det ret forestår, ønsker jeg mig tilbage til Lavamarken og den strålende Sol, Stierne om Natten. ”Havde jeg dog blot været forskånet for den vægtige Mand der trådte mig til Live, da havde jeg endnu været lykkelig forbunden med de andre Lavastene.”

Det blev Vår, og Lastvogne i lange, snorlige Rækker kørte til Grusgraven for at hente Sten. Den lille Sten blev skovlet op på et stort Læs, og den blev slemt forslået derved. ”Dengang jeg lå i Aquariet, da blev jeg retteligen tilbedet, og dog formåede jeg ikke at skjønne nok derpå!” sagde den til sig selv. Just da vendte Lastvognen ladet, og Den lille Sten faldt sammen med alle de andre Stene ned på den hårde Jord. Atter engang måtte den forstene for ikke at mærke Smerten derved.

”Men se engang! Det er jo en Lavasten!”, sagde en ældre Mand, der stod og så på Lastvognstoget. Den ældre Mand var Geolog af Bestilling og var just interesseret i Stene. Han var hidkaldt for at tilse, at alt gik ret til før Asfalten blev rullet ud, og nu samlede han Den lille Sten op og holdt den op mod Solen. ”Sandelig - en Lavasten”, sagde han højt, og han tog den med sig hjem i Lommen for at undersøge den nærmere.

”Er dette muligt at jeg skal forskånes for den Skjebne som jeg har gjort mig fortjent til?”, tænkte Stenen. Men den mindede sig selv om, at de Gode Stunder kun varer kort, mens Livet består af megen Uro og Ærgrelse i Ventetiden. ”Bedre at vente sig det værste!”, tænkte den, og så gik den i Sten for at skåne sig for mere af den Smerte, som skuffede Forventninger kan give. Den mærkede således slet ikke, hvordan der blev gjort stads af den hos Geologens Familie. Hvordan den blev vasket og pudset og placeret i en Glasmontre på Naturhistorisk Museum.

Udenfor kørte Bilerne i høj Fart på den nye Veij, og de skænkede ikke Stenene under Asfalten en Tanke. Thi når man vel er på Veij, kan det være forstyrrende at tænke på de, som ligger i Veijen. Kun den, der kjiender til at også Stene ere gjorte af Jordens Hjerteblood, påsjønner dem og skænker dem en og anden Tanke.

**Postbesørget blad
57198 (8245 ARC)**

DOKUMENTARIST SØGES

Når vi laver aktioner og happenings i Jyder Mod Overflødige Motorveje, er det tit svært samtidig at følge med i, hvilken mediedækning vi får.

Som regel er vi så mange som muligt på 'gerningsstedet', og det betyder, at vi af og til går glip af omtalen i aviser og tv.

Dette er en lille, overskuelig opgave, hvor vi har brug for medlemmernes hjælp. Holder du én eller flere aviser, eller har du et tomt videobånd? Så er du måske vores nye dokumentarist, der kan sidde klar med saks og fjernbetjening derhjemme, næste gang vi koger biler eller lignende.

Dokumentationen af vores aktioner er en væsentlig del af arbejdet i JMOM, og bestyrelsen vil være taknemmelig for enhver henvendelse.

Jyder Mod Overflødige Motorveje udgives af foreningen af samme navn.
Udgivelsen finansieres af kontingent og frivillige bidrag. Oplag: 380
Ansvarlig redaktør: Nanna Kinch – mail: nannakinch@yahoo.dk
Jyder på nettet: www.jmom.dk

Foreningens bestyrelse:

Svend V. Jensen, Poul Martin Møllers vej 20, 1. sal 8000 Århus C. tlf 86189962

Nanna Kinch, Åbyvej 65, 8230 Åbyhøj, tlf 86144382

Jette M. Søgård, Stendalvej 13, 4. th. 8210 Århus V. tlf. 86890762

Ellen Odgård, Vadestedet 1, 8680 Ry, tlf. 868892662

Arne Bargheer, Langmosevej 1, 8620 Kjellerup, tlf. 36947889